

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen., półrocznie 16 mk. 00 fen., rocznie 30 mk. 00 fen. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za pierwszą linię ogłoszenia na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 12 - 2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańa Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

Drugie posiedzenie Rady Stanu.

Wśród znacznie większego zainteresowania, rozpoczęło się drugie z rzędu posiedzenie Rady Stanu.

W kuluarach był obecny b. prezes Koła polskiego ks. Andrzej Lubomirski. Ks. Zdzisław Lubomirski widziano przysłuchującego się pilnie obradom.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 4 m. 20. Marszałekawiadomił Izbę o udzieleniu dwudniowego urlopu trzem członkom Rady.

Odczytano znaną już depezę kanclerza Rzeszy niemieckiej hr. Hertinga i odpowiedź prezydenta ministrów tak na tę depezę, jak i na depezę hr. Buriana.

Wśród dalszych, znajdujące się petycje: żydowskich członków Rady m. Pietrkowa z prośbą o zniesienie ograniczeń żydów w Polsce, depezę petycyjną Związku Stowarzyszenia lokatorów w Lublinie w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o ochronie lokatorów jeszcze przed 1 lipca, depezę od komiteta ratunkowego w Pińczowie, dalej petycję niemieckich obywateli w Polsce o przedstawicielstwo parlamentarne, wreszcie petycję z Ziemi Suwalskiej, odesłano do odpowiednich komisji.

Na stole prezydjalnym znalazły się ponadto dwie interpelacje Klubu ludowego w sprawie jeńców cywilnych i wojskowych i druga w sprawie członka Rady Stanu Blykosza. Przystąpiono do porządku dziennego.

Głos zabrał prezydent ministrów dr. Steczkowski.

Deklaracja rządu.

Wysoka Radol

Przed niespełną trzema miesiącami obecny Rząd, w którego imieniu nam zaszczyt przemawiał, wystąpił z oświadczeniem, gdzie wyłuszczył swoje stanowisko w kwestjach, które jako najbardziej zasadnicze uważał. Zapowiedział wówczas, że staniem jego będzie powołać do życia jaknajrychlej Radę Stanu dla uwalnienia przedewszystkiem ordynacji wyborczej dla Sejmu i ustawy wojskowej.

Wykonanie tej zapowiedzi natrafilo jednak na trudności natury formalnej i rzeczowej, a te ostatnie w tym duchu, że zdawało nam się, iż należy czekać wyniku pertraktacji z władzami okupacyjnymi w przedmiocie obejmowania administracji państwowej przez Rząd Polski. Albowiem od wyniku tych rokowań uzależniony został z natury rzeczy zakres prawodawczy działalności czynników do tego powołanych, a więc przedewszystkiem Wysokiej Rady.

Rokowania te nie zostały wprowadzone jeszcze całkowicie ukończone, ale postąpiły tak daleko, że tworzą dostateczną podstawę dla prac tej Wysokiej Izby.

Z całą szczerością, ale jednocześnie z żalem zaznaczyć musimy, że Rząd nie był w stanie w ciągu swego blisko trzechmiesięcznego urzędowania, a jeszcze przed zebraniem się Rady Stanu, spełnić tych punktów owego programu, które za swoje najpierwsze zadanie uważał.

Sprawa tworzenia wojska stanęła na martwym punkcie, mimo to Rząd postanowił złożyć do łaski marszałkowskiej po uzyskaniu wstępnej zgody władz okupacyjnych projekt ustawy wojskowej w przeświadczeniu, że współdziałanie Rady Stanu w tej pierwszorzędnej doniosłości sprawie, przyczyni się do jej pomyślnego załatwienia. (d. n.)

O prawa obywateli Polski.

BERLIN 26 | 6. Doniesienie Biura Wolffa:

Z miarodajnych kół polskich komunikują nam co następuje:

Doniesienie prasy berlińskiej z Warszawy o polskich projektach prawodawczych tłumaczone były kilkakrotnie zupełnie mylnie w ten sposób, jakdoby Polacy usiłowali wyłączyć z przedstawicielstwa parlamentarnego tę część ludności polskiej, która jest pochodzenia niemieckiego.

Już sam fakt, że do Rady Stanu jedynej obecnie korporacji prawodawczej, powołani zostali przez Radę Regencyjną przedstawiciele mniejszości narodowych Niemców i żydów, wykazuje, jak bardzo nieuzasadnionem jest tego rodzaju przedstawienie sprawy. Tak samo projekt prawa wyborczego do sejmu, wniesiony przez rząd polski do Rady Stanu, oparty jest na zasadzie zupełnego uprawnienia wszystkich obywateli państwa bez różnicy narodowości i wyznania. Podczas obrad nad tym projektem przedstawiciele mniejszości będą mieli sposobność wyrazić przed odpowiednim forum życzenia swoich współrodaków.

Należy się spodziewać, że przy obustronnej dobrej woli bez trudu osiągnięte będzie porozumienie również i co do tych wątpliwości władz okupacyjnych odnośnie do obrad Rady Stanu, które z powodu zbyt krótkiego czasu nie mogły być zaakceptowane.

W O J N A.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi d. 26 czerwca:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Rupprecha.

Na południu od Scarpe natarli wczoraj zrana Anglicy kilkoma kompaniami na szerokiej odcinkach. Pod Feuchy i Neuville-Vitassez odparto ich w przeciwdzierzeniu. W sąsiednich odcinkach ataki ich rozchwały się w ogniu naszym.

Wieczorem ożywiła się akcja artyleryjska prawie na całym froncie.

Między Arras a Albert oraz po obu stronach Somme pozostawała ona, również i w ciągu nocy ożywiona. Wielokrotnie podejmował nieprzyjaciel silne wywiady, został jednak odparty i pozostawił jeńców w rękach naszych.

Grupa wojsk niemieckiego nast. tronu.

Między Ayre a Marne od czasu do czasu ożywiła się akcja bojowa. Na zachód od Oise zdobyliśmy w walkach przedpolowych francuskie karabiny maszynowe. Częściowo natarcie nieprzyjaciela na północny zachód od Chateau-Thierry odparto.

Grupa wojsk ks. Albrechta.

Na północ od kanału Ren-Marna pospolitycy bawarscy wtargnęli do stanowiska francuskiego na północny zachód od Lures i sprowadzili 2 oficerów i 40 szeregowców do niewoli.

Z eskadry nieprzyjacielskiej, która w dniu 24 czerwca dotarła w celu rzucania bomb na wschód od Soissons aż do Aisne, stracono 5 samolotów.

Wczoraj zestrzelono 12 samolotów nieprzyjacielskich i 3 balony na uwięzi.

Porucznik Udet osiągnął 83, 24 i 85, porucznik Kirschstein 27, porucznik Rumey 24, porucznik Veitjens 23, porucznik Billik 27 zwycięstwo napowietrzne.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 24 czerwca:

Front włoski:

Na frontach na zachód od Adygi była działalność bojowa znowu bardziej ożywiona w dniach ostatnich. Na grzbiecie Sugna silne ataki nieprzyjacielskie, popierane gwałtownym ogniem armatnim wśród ciężkich strat dla nieprzyjaciela.

Na płaskowyzynie Salago i między Brentą a Piawą minął dzień wosrzeszy znacznie spokojniej. Zasiłki walki z 24 bm. zakończyły się dla włochoń całkowitem flakiem, które najlepiej się uwydatniło w okolicach najbardziej spornych na Asalone i Monte Petrica. Nasze oddziały postępując za nieprzyjaciela zajęły znaczne odcinki jego czołowej linii.

W ten sposób dzięki waleczności naszych wojsk, walczących z nieustraszoną odwagą, wszystkie wysiłki włoskie, zmierzające do odzyskania utraconego 15 b. m. terenu, krwawo się rozbiły.

U grupy wojsk gen. Boroewica nie było żadnych wydarzeń.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat angielski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 21 czerwca rano.

Wykonaliśmy dziś w nocy na południu od Meteren mniejszy atak w którym nasze wojska zabiły licznych Niemców, wzięły 50 jeńców i zdobyły kilka karabinów maszynowych. Oprócz tego w ciągu nocy w innych częściach frontu zadaliśmy nieprzy-

jacielowi w ataku i w potyczkach patroli straty i wzięliśmy kilku jeńców.

Zaburzenia i gwałty w Piotrogradzie.

„Morning Post” z dnia 14 czerwca dowiaduje się od swego pracownika, który przybył d. 12 bm. do Sztokholmu, że w Piotrogradzie panują gwałty, zaburzenia i rozruchy. Sowieci zaburzają i rozruchy w pozostałych mu wierni oddziałach żołnierzy. Lenin jest bardzo zaniepokojony i nosi się z myślą wyjazdu zagranicę. Wielu ludzi umiera z głodu. W ubiegłym tygodniu ogłoszone swobodę handlu w Piotrogradzie i zniesiono ceny maksymalnie. Pierwszego dnia po ogłoszeniu tem ceny ogólnie spadły, ale nastajutrz podeszczyły ponownie i to wyżej jeszcze, niż poprzednio.

Osipa i tyfus grasują w okropny sposób. Jest również wiele wypadków czarnej osypy.

Zamordowanie cara.

LUGANO 26 | 6. Sztokholmski korespondent „Corriere della Sera” donosi, że car Mikołaj został zamordowany. Wiadomość ta nie została jeszcze potwierdzona. Podobno rząd Sowieków rozkazał władzom ekaterynburskim wywieźć stamtąd cara. Władze rzekomo źle zrozumiały ten rozkaz i zamordowały cara.

Władz „Berliner Tgb.”

Według „Berliner Tgb.” Stagemann pisze w „Bundzie” berniejskim między innymi:

Wódz włoski, Diaz, szczęśliwie użył kanciastej pozycji obronnej pomiędzy jeziorami Garda i laguną poenecką, aby poruszać swe siły w linii wewnętrznej.

Przytem zaś znaleźli sprzymierzeńca w pogodzie. Deszcz napłynął 10-tyśko Piave wezbranymi wodami, co jeszcze bardziej utrudniło zadanie austriaków.

Ofenzywa austriacka była raczej exofenzywna, niż intensywną i cierpiąca na brak, połączeń i będzie musiała się postarać o to, żeby utrzymać swe j. napór.

Inaczej większej przewagi ruchów i po pomyślnem odparciu ataku będzie mogli wprowadzić w grę te jeszcze rezerwy, które dziś jeszcze są związane na granicy strategicznej pomiędzy wschodnią i południową widownią wojny.

W ruinach Soissons.

Miasto, które mogło dotąd szczycić się przeszłością wielką i sławną, jak niewiele z miast Francji, zatonęło teraz w bolesnej nicości. Soissons, którego początki giną w zaraniu dziejów, już za czasów Cezara było potężną stolicą swessonów. W wieku VI stało się stolicą królestwa Neustriji i w ten sposób kolebką królestwa francuskiego. Po Merolingach przesiadł Karolingowie, a za nimi Kapetyngowie. Hrgo Wielki zdobył w 948 roku Soissons a jego syn Hugo Capet w trzydziści lat później został pierwszym królem Francji. W późniejszych stuleciach losy miasta, jako stolicy uległy różnym zmianom. W XV wieku włączono je do państwa oblegane. W wojnie polsko-rosyjskiej dwukrotnie stawiano słaby opór posuwającej się armii niemieckiej, a w roku 1870 uległo 4-dniowemu bombardowaniu, nim się poddało.

Dziś w mieście z 14,000 mieszkańców zostało zaledwie 200.

W mieście im bliżej centrum, tem większe zniszczenia. Katedra stoi wśród drobnego zwałru ruin, wśród gruzów dymiących lub nawet jeszcze płonących domów. Tu najobrzywiej toczyły się najzazartsze walki uliczne i tu przeciwnik skupał ogień.

Po całonocnej i całodzienniej strzelaniu w południe 31 maja rozpoczął się istny ogień huraganowy burzący. Na całe miasto prócz deszczu szrapneli i granałów leciały bomby powietrzne z aeroplanów. Co 5 minut zjawiały się złożone z 15 aparatów eskadry lotnicze i zasypywały miasto bombami.

Passada katedry z jej olbrzymią rózą pod galerją została poważnie uszkodzona przez pociski, ale zniszczenia wywnbrz są znacznie większe. Tu pocisk wybił wielki otwór w lewej bocznej ścianie głównej nawy i zwałił czwartą część ściany. Główny ołtarz pokryty jest w niekształtnej masie workami piasku. Wszędzie ślady świeżego zniszczenia.

Ostatnie pułki francuskie i angielskie odwołane z Włoch.

Według świeżych informacji szwajcarskich ostatnie pułki francuskie i angielskie, znajdujące się aż dotąd na froncie włoskim, zostały odwołane i wysłane na front zachodni. Wszyscy najwybitniejsi fachowcy wojskowi we Francji zgadzają się teraz w zdaniu, iż na zachodzie nastąpi decyzja, podczas gdy front włoski obecnie pierwszorzędnego znaczenia w obecnej chwili nie posiada.

Chwila bieżąca.

— Dzienniki donoszą, że wojska czesko-słowackie wtargnęły do Ekaterynburga, wobec czego w mieście rozgorzały ciężkie walki.

— Miasto Trewisz z cennymi historycznymi dziełami sztuki leży pod działaniem ognia austriackiego.

Co słychać nowego?

Miljardowe kredyty w Niemczech.

„Berliner Tageblatt” podaje: Jak się dowiadujemy wniesione będzie do parlamentu Rzeszy jeszcze przed ferjami letnimi nowe przedłożenie kredytowe.

Ostatnie kredyty, uchwalone w marcu wynosiły 15 miliardów marek. Obecnie trzeba będzie kredytów w tej samej wysokości.

Wobec tego cały dług wojenny Rzeszy będzie wynosił 189 miliardów.

Proces Kuelhanna.

BERLIN, 26 | 6. Do mającego się odbyć w dniu 4 lipca r. b. procesu przeciwko „Deutsche Ztg.” i wszystkim niemieckim dziennikom z powodu spotwarzania sekretarza stanu v. Kuelhanna, zostało wezwanych 20 świadków; między którymi znajduje się prezes wszechniemieckiego związku, radca sprawiedliwości Eläss, poseł v. Rosenberg, major v. Kassel, rzeczywisty radca tajny Krieger, radca komercyjaly dr. Friedrich, dyrektor generalny Stollenbarz, dyrektor niemieckiego banku Strauss. Także zostało wezwanych wiele szoferów, którzy wozili v. Kuelhanna.

Niemcy i Finlandja.

BERLIN 26 | 6. Dziś w urzędzie spraw zagranicznych nastąpiła wymiana oryginalów ratyfikacyjnych traktatów pokojowych, handlowego i żeglugowego, zawartych w d. 7 marca między Niemcami a Finlandją.

Pomnik Kościuszki.

Cicha, położona na uboczu wioska Dąbrówka w ziemi radzyniejskiej, w gminie Malopole, była niedawno widownią niezwykłej uroczystości: oto dokonano tam odsłonięcia i poświęcenia pomnika wzniesionego przez włościan miejscowych Tadeuszowi Kościuszce.

Inicjatywa wyszła od znanego działacza miejscowego, właściciela folwarku Laskowe-

Gluchy, p. Bolesława Jeziorańskiego, utalentowanego artysty rzeźbiarza, którego dziełem ofiarowanym przezeń Dąbrówce jest właśnie piękny pomnik Kościuszki.

Są okolicie, zdobne wspomnieniami rzeczy wielkich i pięknych, drogich sercu każdego polaka. Do takich okolic należy wieś Laskowo-Gluchy. Tam w dworku szlacheckim, który dziś zamieszkuje p. Jeziorański, urodził się Cyprjan Norwid.

Wieś Dąbrówka i wogóle gmina Malopole należą do tych miejscowości, które budzić się zaczęły i w ruchu społeczno-oświatowym wzięły żywy udział.

W Dąbrówce jest szkoła, ochrona, straż ogniowa ochotnicza, hólka dramatyczna, a ludność miejscowa, zachęcona przez ks. Grabowskiego, miejscowego proboszcza i p. B. Jeziorańskiego, myśli o budowie Domu ludowego i utworzeniu warsztatu rzemieślniczych.

Rzuconym przez p. Jeziorańskiego pomysłem postawienia pomnika Kościuszce gorliwie zajęła się rada opiekunów miejscowości, z gospodarzem Tomaszem Stańczakiem; przewodniczącym rady na czele i Henry Grabowskiego, doprowadziła pomnik do skutku.

Pomnik stanął w środku wsi na najpiękniejszym miejscu przy drodze. Ceremonie poświęcenia dokonał ks. Henry Grabowski, potem przemawiał ks. dziekan Aleksander Kobylński, a następnie pp. inspektor szkół Winogrodzki, gospodarz Stańczak i jeden z nauczycieli p. Kozłowski, który skreślił pokrótce dzieje żywota Kościuszki.

Odsłonięcia pomnika dokonała p. Irena Jeleniewska z Jaktorów.

Na uroczystość, prócz tłumnie zebranych włościan z okolic, przybyło sporo gości z Warszawy i obywatelstwo okoliczne. Uroczystość miała charakter podniosły; nastroj panował wspaniale patriotyczny, wiadac było, że włościanie okolicznych miejscowości, czem był Kościuszko i czem na ich miłość zasłużył.

KRONIKA.

— Nabożeństwo 29 b. m.

Jutro w sobotę 29 b. m. jako w dzień patronów cechu ślusarzy św. Piotra i Pawła odświędzą się o godz. 9 rano nabożeństwo w kościele parafjalnym św. Zygmunta.

— Popis dzieci.

Dziś w piątek 28 bm. o g. 10 r. w sali „Ogniska Robotniczego”, przy ul. Krakowskiej № 13, odbędzie się popis dzieci z ochronek Rady Opiekunskiej.

— Lekarze dla dzieci.

Ogłędzin lekarskich dzieci wysłanych na kolonie letnie podjęli się łaskawie dr. dr. Łokczewski, Kędzierski, Stawicki i Tomaszewski, za co należy im się serdeczne „Bóg zapłać”.

— Władze cywilne dla dzieci.

Na skutek starań R. O. m. Cz. władze Cywilne ces. niem. odstąpiły na czas letnich wakacji lokal na kolonie letnie w budynkach monopolowych w Aniołowie na Wyczerpach, oraz pozwoliły na zakup produktów żywnościowych po cenach maksymalnych.

— Podatek od piwa.

Magistrat niektórych miast prowincjonalnych zamierza wprowadzić podatek miejski od piwa w sumie 1 marki z wiadra.

Przybranie stawu.

Skutkiem ciągłych deszczów, jakie zlewają się od kilku dni, staw w Blachowni znacznie przybrał i grozi zalaniem łąk i lasu.

Należności za pozwolenie na budowę.

Na ostatnim posiedzeniu sejmiku powiatowego ustanowiono dla powiatu Częstochowskiego porządek pobierania należności za pozwolenie policyjne na budowę. Pozwolenie to będzie ważne od dnia obwieszenia go w „Gazecie Powiatowej”.

Teatr

Czarny Kot

dawniej
APOLLO

Piątek dnia 28-go, Sobota dnia 29-go i Niedziela dnia 30-go Czerwca r. b.

OSTATNIE TRZY PRZEDSTAWIENIA

z udziałem **E. REDENA** króla śmiechu

ORAZ

H. REDENOWEJ J. Galińskiej
L. Grelloff W. Włodkowskiej
J. Kintzla Z. Drwęskiego
M. Winklera T. Sławińskiego i innych.
W repertuarze sketsche, djalogi, monologi, kuplety, satyry i piosenki. Tańce solowe i zbiorowe i t. d.
Ceny miejsc zwykłe.

Rysunki budowlane będą wykonywane w Urzędzie budowlanym bez opłaty.

Założenie Straży ogniowej.

W Rędzinach założono Straż ogniową ochotniczą.

Kursy mleczarskie.

Szkoła rolnicza w Liskowie urządziła od dnia 15 lipca do dnia 15-go grudnia 1918 r. praktyczny 5-miesięczny kurs mleczarski dla młodzieży wiejskiej. Zajęcia odbywać się będą w mieczarni szkolnej, wykłady w sialach szkolnych. Na kurs przyjmowana będzie młodzież od lat 17 skończonych, mająca w przyszłości pracować w mleczarstwie.

Przy wstąpieniu wymagana jest umiejętność czytania, pisania i rachowania. Za naukę, żywie, opranie, opiekę lekarską opłata wynosić będzie mk. 400 za cały kurs.

Hodowla jedwabników.

W wielu miejscowościach kraju wśród właścicieli powstała chętka hodowli jedwabników, o czym już niejednokrotnie mówiono na zebraniach Kółek rolniczych. Właściciele poszukują drzewek morwowych i wogóle pomocy fachowej dla tej hodowli, która w obecnej koniunkturze surowcowej może przysporzyć drobnym rolnikom dochodu.

Z R. O. m. Cz.

R. O. m. Cz. w czasie od dnia 11 | 6 do 20 | 6 wydała zapomóg dla 311 rodzin na sumę Mk. 4857.

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. O. m. Czest. w czasie od dnia 11 | 6 do 20 | 6 1918 r. wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 40 fen. — 124, po 20 fen. — 1864, służbie — 340, po 60 f. — 00, bezpłat. — 149, ogółem 2,468.

Kuchnia III dla intel. — po 40 fen. — 00, po 60 fen. — 77, służbie — 110, kredyt. — 00, bezpłatnych — 2,108, ogółem — 2,290.

Kuchnia IV ludowa — po 60 fen. — 00, po 20 fen. — 3970, służbie — 400, po 40 f. — 306, bezpłatnych — 00, ogółem — 4,676.

Kuchnia V dla chorych — po 40 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 200, kredyt. — 00, bezpłat. — 421, ogółem 621.

Kuchnia VI dla chorych — po 40 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 170, bezpłatnych — 588, ogółem — 708.

Ogółem: po 60 fen. — 77, po 20 f. — 5834, służbie — 1220, po 40 f. — 439, bezpłatnych — 3,202, ogółem — 10,768.

Zakończenie roku szkolnego w szkole rzemieślniczo-przemysłowej.

Ważną zaistniała jest rzeczą kształcenie rzemieślnika. Zrozumiało potrzebę tę Stowarzyszenie Rzem.-Przemysł. i otworzyło szkołę rzemieślniczo-przemysłową, a na kierownika powołało się Gąka jak inżyniera p. B. Hlasko, który kształcił przytem w kierunku technicznym, p. Wyszyński udziela fizyki i geometrii, Janicki — arytmetyki, Kożan — polskiego i historii polskiej, Troczynski — rysunków odręcznych.

Szkoła dzieli się na trzy oddziały: oddział 1 — dla analfabetów, na oddział 2 przyjmowani są kandydaci z 3-oddziałem wykształceniem, zaś na oddział 3 są przyjmowani kandydaci z 4-oddziałem wykształceniem. W roku następnym oddział dla analfabetów będzie skasowanym i szkoła podzieloną będzie na trzy oddziały odpowiednio do uzdolnienia. Kandy-

daci wnoszą opłatę od 50 fenigów do mk 1.50 tygodniowo.

Szkoła rzemieśln.-przemysłowa zasilana jest przez magistrat m. Częstochowy — mk. 4,000 rocznie, cechy — mk. 1000 rocznie, z ofiar wpłynęło mk. 600.

Wykłady rozpoczną się w pierwszych dniach września, a program nauk będzie rozszerzony.

W dniu 26 t. j. w środę o g. 8 wieczorem odbyło się zakończenie pierwszego roku szkolnego w lokalu szkoły, ul. Panny Marji № 35.

Do zgromadzonych uczniów pierwszy przemówił kierownik szkoły — inż. B. Hlasko, a w słowach barwnych i w stylu zrozumiałym dla wychowawców streścił rozwój i cel szkoły, poczem rozdał uczniom cenzury.

r. Kissler wskazywał na potrzebę kształcenia się rzemieślników w rysunkach, a przedewszystkiem, aby one były w stylu polskim, p. L. Nieprzecki w słowach ciepłych zachęcał rzemieślników do nauki, by nie zrażali się otróceniem promocji, zaś p. A. Smerdt przemówił do zebranych wychowawców serdecznie, jako do uczniów. Wykształcenie rzemieślników w przyszłej wolnej Polsce naszej ma wielkie znaczenie, bo od niego zależy rozwój rzemiosła, a celem idzie rozwój handlu i dobrobytu w kraju, to też młodzi kandydaci na rzemieślników winni z nauki korzystać skwapliwie, a pp. majstrów winni ich do tego zachęcać i pomagać, nie zatrzymując w robotach pogodzinowych i zwalnając na lekcje.

Na zakończenie jeden z wychowawców dziękował profesorom i organizatorom w słowach szczerych i serdecznych.

L. W.

— Echa znaczką na „Samopomocę“.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że w kwiecie po s. h, obok pp. Bugalskiej i Toma. ziej, brała też udział p. A. Wolińska, nauczycielka I Gimnazjum Polskiego.

Ważne dla ślusarzy.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że Urząd starszych cechu ślusarzy sprowadził wagon koksu do podziatu między pp. majstrów.

Podziałem koksu zajmuje się p. Laurman ul. Kościuszki № 17.

— Przysyłki pieniężne z Niemiec.

Z biura prasowego otrzymujemy następującą wiadomość:

Z inicjatywy General-Gubernatorstwa w porozumieniu z zastępcami Komendantami Jeneralnemi w Niemczech umieszczono jeńców cywilnych i wojennych narodowości polskiej, których nie można było uwolnić na wyjazd do ojczyzny, w miejscach pracy z wyższem wynagrodzeniem, aby umożliwić im materialne wspieranie cierpiących biedę krewnych, zamieszkałych w obwodzie General-Gubernatorstwa Warszawskiego

Jak wynika z nadesłanego tutaj z obozów dla jeńców wykazu, 14082 jeńców cywilnych, względnie wojennych przelało na skutek tego zarządzenia w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 1 kwietnia 1918 r. marek 865,369,02, zaoszczędzonych ze swoich zarobków, co wynosi przeciętnie około 60 marek miesięcznie na każdego jeńca wojennego.

Zwraca się uwagę na to, że przy liczbach powyższych nie uwzględniono jeszcze danych z obozów dla jeńców w obwodzie jednej Komendy Jeneralnej w Niemczech.

Wiadomości z okolicy Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.“

WYCZERPY.

Echa kwesty.

D. 16 b. m. odbyła się kwesta ogólnokrajowa p. h. „Ratujmy dzieci“ na Wyzerpach. Kwestę poprzedził odczyt o Dąbrowskim przy szczerelnym wypełnionej sali ochrony. Po odczytce p. Cygański z Kamienia w pięknym i rzetelnym przemówieniu zachęcał zebranych do rzucenia grosza dla biednych maleństw naszego kraju.

Zaznaczyć należy, że dzięki inicjatywie państwa Cygańskich powstały na Wyzerpach podczas wojny 3 ochrony. W 2-oh dzieci najbardziej potrzebne dostają pożywienie, ubranie i pomoc lekarską. Prócz tego ludność miejscowa biedna otrzymuje obiady, ubranie, opiekę lekarską, pomoc przy pozostawianiu pracy oraz zapomogi w gotówce w razie wyjątkowym. Kilkoro dzieci wskutek zabiegów pp. Cygańskich kształci się na koszt Rady Opiek powiatowej w Częstochowie, a jeden z chłopców — na uniwersytecie w Warszawie.

Przedstawienie.

Wieczorem odbyło się przedstawienie kółka amatorskiego. Kółko to prowadził dzielnie i umiejętnie p. Gawlik.

Odegrano „Za sztandarem“, „Czary“ i „Polityka panny Florii“. Na specjalne wyróżnienie w grze zasługują: pp. Długosz, Grzegorzewski, Haneel, panny: Spalkówna, Grzybowska, Wojtyśkówna i Jędryczkówna.

Z Warszawy.

Trzecie posiedzenie Rady Stanu.

Z przedydium Rady Stanu informują nas, że trzecie posiedzenie Rady Stanu odbędzie się we czwartek o godz. 4 po poł.

— S. p. Witold Nowodworski.

Dnia 15 maja wskutek nieszczęśliwego wypadku zakończył życie w Bobrujsku chorąży 6-go pułku strzelców polskich, s. p. Witold Nowodworski. Był synem b. posła z Warszawy do 1 i 2 Dumi państwowej, znanego działacza polskiego, Franciszka Nowodworskiego, i Marji z Jasińskich.

Do szeregów polskiej siły zbrojnej s. p. Nowodworski wstąpił w lipcu r. z. Za czynny wojenne nagrodzony był wstążeczką legji. Przyjaciele zmarłego wspominają go z żalem serdecznym, jako dzielnego towarzysza boju i wzorowego kolegę.

Pogrzeb odbył się w Bobrujsku, zwłoki złożono na cmentarzu miejscowym, nad grobem dane były 3 salwy karabinowe przez 3-cią kompanię.

— S. p. Wojciech Sawicki.

W nocy czwartkowej 20 b. m. zakończył życie — po długiej chorobie — s. p. Wojciech Sawicki, b. dyrektor Banku Handlowego w Warszawie i dotychczasowy członek Rady tegoż banku.

S. p. Sawicki po za działalnością zawodową, zaznaczył się chlubnie w kronice m. Warszawy działalnością społeczną i filantropijną. Czynem, który zapewni s. p. Sawickiemu pamięć trwałą, jest „Dom dla dzieci Powiśla“, wystawiony przez zmarłego, kosztem 100,000 rb.

Stanowisko dyrektora Banku Handlowego, którego poprzednio był wicedyrektorem, objął s. p. Sawicki po skonie s. p. Karola Dejkego w r. 1906; ustąpił zaś, z powodu nadwątłego zdrowia, w roku ubiegłym 1917.

Jak się dowiadujemy, s. p. Sawicki, pozostawił hojne zapisy na cele społeczne i filantropijne.

Organizacja — to nasza siła!

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marji № 19

Program od 27go czerwca do 1-go Lipca r. b. włącznie.

Najsłynniejsza w świecie gwiazda kinematograficzna

Dziś występuje premjowana piękność

FERN ANDRA

Nieporównana otwórczyni psychiki współczesnej ko-

biety w 6-ciu aktowym dramacie nastrojowym

„ZORUZGOTANA”

Muzyka: Sekstet Artystyczny
Szczegóły w programach

Pomimo kosztownej dzierżawy obrazu Ceny miejsce zwykł. Passe-Partoute i bilety ulgowe nie ważne.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

SENSACJA

Tylko 4-ry dni.

SENSACJA I

Tylko od środy 26 do soboty 29 Czerwca,

Słynna artystka warszawska

MIA MARA

występuje w swej najnowszej i najlepszej kreacji, w wielkim, 6-ciu aktowym dramacie towarzyskim:

WYKOLEJONY.

ANONS: Nieporównana artystka włoska

Marja Carmi

wkrótce ukaże się w najnowszym dramacie z życia cyrkowego:

„AMAZONKA”

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA.

Bufet cukierniczy przy teatrze

Dla młodzieży wejście wzbronione

Ceny miejsce zwykłe.

Szczegóły w afiszach i programach.

Zalecane przez lekarzy wszystkim Reumatykom, chorym na Serce, Nerwowy, osobom z niedostateczną Przemianą Krwi i na choroby kobiece. Główny sezon od 1 czerwca do 1 września. Od 1 maja do 1 czerwca i od września do 15 października ceny niższe

Zdrowowisko Ciechocinek

Informacje i spis cen kąpielowych bezpłatnie.

Cesarzski Zarząd Kąpielowy

Dla kuracji domowej poleca się sól kąpielową, ług, borowinę, solankę i wodę stołową gazowaną. Przedstawiciel i główny skład tych

produktów **A. Szmołke, Warszawa, Marszałkowska 149.**

Kartofle.

Na mocy rozporządzenia Niem. Zarz. Cywilnego z dnia 21. 6. 1918 r. W. e. nr. 2515 racja kartofli zmniejszona zostaje do 7 fun. na osobę na 14 dni. Sprzedaż kartofli na kupon A-B serii XXVIII-iej w ilości 7 fun. na kupon za 80 fen. rozpocznie się w czwartek dn. 27 czerwca r. b. podług następującego porządku:

- W poniedziałek dnia 1-go Lipca r. b.
- Okregu I. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 2 ul. Kaczorowska
- Okregu II. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 6 St. Rynek 15
- Okregu III. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 14 ul. Krótka 5.
- Okregu V. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 21 ul. Krakowska 61
- Okregu VI. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 27 ul. Panny Marji 32
- Okregu VII. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 35 fabr. Pelcer.
- Okregu VIII. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 39 ul. Wieluńska 46.
- Okregu IX. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 35 fabr. Pelcer.
- Okregu X. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 39 ul. Wieluńska 46.
- W wtorek dnia 2-go Lipca r. b.
- Okregu II. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 7 ul. Targowa 15.
- Okregu IV. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 18 ul. Strażacka 5.

Okregu V. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 22 ul. Ogródowa 61.

Okregu VI. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 18 ul. Jasnogórska 18.

Okregu IX. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 16 ul. Stradomska 14.

Okregu X. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 40 ul. Wieluńska 54.

Okregu XI. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 25 ul. Krakowska 21.

Okregu XII. kupujący chleb w punkcie sprzedaży nr. 11 ul. Garncowska 60.

Kartofle na mocy wykupionych kwitów wydawane będą w fabr. Pelcerów.

Miejska DEPUTACJA ZYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękna № 7
parter front (obok sądu pokoju 1-go okręgu)
Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano i od 2-ej do 5-ej po południu.

Garnitur mebli machoniowych wysielanych do sprzedania. Wiad. Polak Jasnogórska 18.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (1 Aleja) № 10.
Wymywanie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Chłopiec potrzebny do sklepu ul. P. Marji 33 sklep żelazny. 685-

Kupię dom z 4 lub 5 pokoi z ogrodem lub sadem bez pośrednictwa osób trzecich. Oferty w Gońcu. 680-

Inteligentna panna pragnie dostać jakakolwiek pracę. Może się zająć dziećmi gospodarstwem lub otoczyć opieką starszą osobę. Wiad. ul. P. Marji 52 sklep z cukiernkami. 681

Macióra na oproszeniu, dobrej rasy, do sprzedania. Ul. Zielona 16. 684-

Metoda panienka poszukuje jakiegokolwiek wiek pracy. Wiad. ul. Jasnogórska 20. m. 1. 694-

Do sprzedania urządzenie sklepowe ul. Panny Marji 67. 695-

Meble, stoly, krzesła, szafy kredens, łóżka i materace tanio wyprzedaje. Ulica Panny Marji 12. 554-

Od 1 Lipca pokój umeblowany z elektrycznością i osobnym wejściem ul. Panny Marji 42 miesz. 3. 682-

Potrzebny uczeń do dentysty Wiad. w Adm. Gońca 687-

Zginęła sukca ponterka brązowa proszę odprowadzić za wynagrodzeniem ul. Panny Marji 24 m. 4. 686-

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416-

Uczeń 8-jej klasy starannia wyehowany pragnie otrzymać na wsl kondyję na czas wakacji Wiad. w Gońcu. 693-

Do sprzedania Platforma na resorach i wozu nowy. Wiad. Polak Jasnogórska 18.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obdito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”